

Bestuurlijke reactie rapport Inspectie van het Onderwijs over sociale veiligheid AMFI

21 juni 2023

De Inspectie van het Onderwijs heeft onderzoek gedaan of de Hogeschool van Amsterdam (HvA) voldoende en passende maatregelen bij de opleiding Fashion & Textile Technologies (AMFI) heeft genomen na de meldingen over ongewenst gedrag in 2021. Deze week heeft de inspectie haar onderzoeksrapport gepubliceerd. Ze is van mening dat de HvA gericht werkt aan het herstel van sociale veiligheid bij AMFI. Daardoor is er voorsnog voor gezorgd dat problemen niet langer voortduren dan nodig en in de toekomst waarschijnlijk worden voorkomen. Deze conclusie laat zien dat de ingezette interventies tot verbeteringen leiden. We (h)erkennen dat sociale veiligheid een belangrijk vraagstuk is dat om blijvende alertheid van ons vraagt.

Onderzoek

De Faculteit Digitale Media en Creatieve Industrie heeft in maart 2021 opdracht gegeven tot een onafhankelijk perceptieonderzoek naar sociale veiligheid bij AMFI. Vanwege de omvang van de casuïstiek, zowel in tijd als in aantal meldingen, en de ontstane maatschappelijke onrust rond de opleiding heeft de Inspectie van het Onderwijs in maart 2022 besloten aanvullend een onderzoek te doen. Het doel van dit onderzoek was om te beoordelen of het bestuur van de HvA gericht stuurt op het herstel en borging van sociale veiligheid bij AMFI.

De inspectie heeft in de periode maart 2022 tot en met juni 2022 onderzoek gedaan op locatie, waarbij zij diverse belanghebbenden hebben gesproken. Daarnaast hebben zij documenten bestudeerd. Na de zomer van 2022 zijn alle gegevens geanalyseerd en verwerkt. In februari 2023 hebben wij een concept van het onderzoeksrapport ontvangen en op 6 maart jl. hebben wij met de inspectie over dit concept rapport gesproken. Naar aanleiding van onze reactie heeft de inspectie het rapport aangepast en het definitieve rapport is nu door ons ontvangen.

Eindconclusie

Het onderzoek van de Inspectie van het Onderwijs richt zich primair op de wijze waarop wij sturing geven aan het transformatieproces binnen AMFI. Op basis van haar bevindingen oordeelt de inspectie dat de HvA gericht werkt aan het herstel van sociale veiligheid bij AMFI en dat er geen sprake is van ernstige verwaarlozing van de zorg voor de studenten en medewerkers. Daarbij heeft de inspectie geconcludeerd dat:

- het College van Bestuur en de decaan (verder aangeduid als het bestuur) na bekendwording van de problematiek tijdig en grotendeels passende maatregelen heeft genomen;
- het bestuur de voortgang van de uitvoering van deze maatregelen structureel bijhoudt;
- betrokkenen aangeven dat er inmiddels sprake lijkt van voorzichtig herstel van sociale veiligheid bij de opleiding.

Aanvullend heeft de inspectie een tweetal kanttekeningen geplaatst, die we hieronder verder toelichten.

Verbeterproces

Het realiseren en borgen van sociale veiligheid voor studenten en medewerkers is erg belangrijk voor de HvA. Dit complexe vraagstuk vergt voortdurend onze aandacht. Nadat de eerste resultaten van het perceptieonderzoek bekend waren, zijn we begonnen met het doorvoeren van een aantal maatregelen en het opstellen van plannen. In september 2022 hebben wij vervolgens het Transformatieplan AMFI vastgesteld. Met dit plan werken we aan de kwaliteit van het onderwijs en het borgen van sociale veiligheid. Dit doen we onder meer door:

- verstevigen van het opleidingsmanagement;
- ontwikkelen van een heldere visie voor de opleiding met didactisch plan;
- een planmatige aanpak van professionalisering;
- aanpakken van de werkdruk;
- verbeteren van de HR-processen;
- verhelderen van de klachtenstructuur;
- aanpakken van de informatievoorziening.

De uitvoering van het Transformatieplan is een proces dat enkele jaren in beslag neemt. De eerste fase is inmiddels geëvalueerd. Daaruit blijkt dat de aanpak aanslaat. Dit uit zich onder meer in toegenomen rust en duidelijkheid, betere vindbaarheid van klachtenstructuren, dalend ziekteverzuim en een verbeterde aanspreekcultuur. Ook geven de examencommissie en opleidingscommissie aan zich meer gehoord te voelen.

Aanbevelingen en herstelopdracht inspectie

Het rapport van de Inspectie van het Onderwijs is voor ons een bevestiging dat we op de goede weg zijn. In het rapport zijn twee kanttekeningen opgenomen. Als eerste wordt het belang benadrukt om het herstel van sociale veiligheid te borgen, en belemmerende factoren, zoals werkdruk en informatievoorziening richting de opleidingscommissie, aan te pakken. De tweede kanttekening is een opdracht om enkele tekortkomingen ten aanzien van examinering en tentaminering te herstellen.

Als belemmerende factor voor het borgen van de sociale veiligheid noemt de inspectie de werkdruk van zowel studenten als medewerkers. Ze beschouwt het als een risico voor het slagen van het Transformatieplan en daarmee van het borgen van de sociale veiligheid. We onderkennen dit en hebben inmiddels diverse acties uitgezet om de werkdruk te verlagen. Zo dragen de ingezette onderwijsvernieuwing, heldere taakomschrijving, tegengaan van overwerk en verdere professionalisering bij aan werkdrukverlaging voor zowel studenten als medewerkers.

De inspectie constateert verder dat de informatievoorziening richting de opleidingscommissie niet altijd voorziet in de behoefte. Hier wordt in geïnvesteerd: via duidelijke communicatielijnen en extra ambtelijke ondersteuning wordt de opleidingscommissie gefaciliteerd om het transformatieproces en de curriculumvernieuwing goed te kunnen volgen en erover te kunnen adviseren. Daarnaast zijn de openstaande vacatures bij de opleidingscommissie sinds april gevuld en is de opleidingscommissie nu op sterkte.

Volgens de inspectie is de kwaliteitsborging van de tentamens en examens bij AMFI onvoldoende. Ze adviseren om docenten versneld te kwalificeren, de constructive alignment in de opleiding zo snel mogelijk op orde te brengen, docenten voldoende te faciliteren voor het afnemen en beoordelen van toetsen, de knelpunten in roostering in ieder geval rond toetsing op te lossen en de werkdruk binnen de opleiding voor zowel studenten als docenten te verminderen. De genoemde punten herkennen we en daar worden diverse interventies op ingezet. Naast de eerder genoemde verbeteracties, zijn we gestart met het herzien van het toets- en examenbeleid bij AMFI. Daarnaast blijven we alert op de onderlinge aanspreekcultuur en bejegening bij beoordelingsmomenten en ontwikkelen we manieren waarop studenten zich tijdens beoordelingen minder kwetsbaar hoeven te voelen.

De aanbevelingen van de inspectie wijzen ook op ruimte voor verdere verbetering van onze planning en monitoringscyclus. De inspectie adviseert om het herstel van de sociale veiligheid nog meer te vertalen in concrete doelstellingen. Zij concludeert daarnaast dat onze monitoring en evaluatie structureel en resultaatgericht zijn opgezet, maar dat nog beperkt zichtbaar is dat de signalen uit deze monitoring ook worden opgevolgd. Wij constateren dat we doelstellingen hebben voor sociale veiligheid en nemen de adviezen van de inspectie over om duidelijke uitkomstmaten te bepalen. Hierbij maken we gebruik van de bestaande instrumenten en participeren we in nieuwe (landelijke) ontwikkelingen om de sociale veiligheid te meten.

Samen werken aan sociale veiligheid

Begin juni verscheen een algemeen rapport over sociale veiligheid binnen Kunst- en Modehogescholen¹. Hierin komen vergelijkbare punten naar voren als in het onderzoek binnen AMFI. Ook hier concludeert de Inspectie van het Onderwijs in haar onderzoek dat de sturing door hogeschoolbesturen nog verder verbeterd kan worden door een meer gestructureerde aanpak, geborgd in een duidelijke planning en monitoringscyclus. Wij gaan hier actief mee aan de slag en gaan wat we willen bereiken nog nadrukkelijker expliciteren.

¹ Rapport: [Sociale veiligheid kunst- en mode-opleidingen: al veel maatregelen, nu nog structurele aanpak | Nieuwsbericht | Inspectie van het onderwijs \(onderwijsinspectie.nl\)](#)

We participeren als HvA in de ontwikkeling en implementatie van verschillende instrumenten om de sociale veiligheid te bevorderen, zoals in juli 2022 is afgesproken in het bestuursakkoord tussen de Vereniging Hogescholen en het Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap². Het gaat onder andere om de pilot meting sociale veiligheid, de doorontwikkeling van onze gedragscode, een awareness programma sociale veiligheid en het aanstellen van een Ombudsfunctionaris voor zowel medewerkers als studenten.

Vervolg

We werken het komende jaar aan de bovenstaande activiteiten om de sociale veiligheid binnen AMFI op een hoger plan te brengen en onze ambities te realiseren. Dit doen we samen met studenten, medewerkers en onze partners. Volgend jaar komt de inspectie langs om te beoordelen welke voortgang we hebben geboekt. We kijken met vertrouwen uit naar dit bezoek.

Het College van Bestuur,

drs. J.E.A.M. Nooren,
voorzitter

² Zie hierover de reactie van de Vereniging Hogescholen: [Vereniging Hogescholen | Onderwijsinspectie: hbo-sector zorgvuldig met sociale veiligheid in kunst- en mode-opleidingen](#)